

www.humak.fi

Opinnäytetyö
Helsingin NMKY:n
isä-lapsi-toiminnan kehittäminen

Emma Järvinen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutus
(210 op)

11/2018

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

Tekijät: Emma Järvinen
Opinnäytetyön nimi: Helsingin NMKY:n isä-lapsi-toiminnan kehittäminen
Sivumäärä: 33 ja 3 liitesivua
Työn ohjaaja: Hanna Laitinen, Humanistinen ammattikorkeakoulu
Työn tilaaja: Helsingin NMKY ry, Tuomas Mäkelä

Opinnäytetyöni tarkoituksena on kehittää Helsingin Nuorten Miesten Kristillisen Yhdistyksen (HNMKY) isä-lapsi-toimintaa. Toimijana sillä on näkyvä ja selkeä rooli lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäjänä, sillä toiminnassa on mukana viikoittain noin 4000 lasta ja nuorta. HNMKY on järjestänyt isä-lapsi-toimintaa jo yli 10 vuotta, ja sen tarkoituksena on vahvistaa isän ja lapsen välistä vuorovaikutusta. Toimintaan kuuluu viikoittainen kerhotoiminta, erilaiset tapahtumat sekä viikonloppuleirit. Opinnäytetyöni tarkoituksena on kartoittaa yhdistyksen isä-lapsi-toiminnan tämänhetkinen tilanne, ja pohtia sen suuntaa sekä toimintaa. Tärkeinä kohteina on viikoittaisen toiminnan kehittäminen, osallistaminen ja vapaaehtoisten aktivoiminen.

Isä-lapsi-toiminta on ajankohtainen sekä tarpeellinen toiminta. Suomalaiset lapsiperheiden isät tekevät runsaasti töitä, viettävät usein liian vähän aikaa lastensa kanssa sekä kolmannes kuluttaa alkoholia yli riskirajan. HNMKY:n isä-lapsi-toiminnan piirissä on vuosittain noin 1500 lasta ja aikuista ja toimintaa rahoittaa sosiaali- ja terveyslautakunta.

Opinnäytetyössäni teen toiminnan alkukartoituksen, jossa selvitän havainnoimalla HNMKY:n isä-lapsi-toiminnan tämän hetkisen tilanteen. Tutkimusmenetelminä käytän verkkokyselyä sekä ryhmähaastattelua. Molempien tavoitteena on kuulla isien ajatuksia ja toiveita siitä, mitä lapsen kanssa on kiva tehdä ja minkälainen viikoittainen isä-lapsi-toiminta kiinnostaisi.

Kehitystehtäväni on hyvin monitahoinen, sillä siinä uudistetaan vanhaa mutta kehitetään myös täysin uutta. Opinnäytetyöni on muille toiminnan järjestäjille hyödyllinen, sillä monien isä-lapsi-toiminta on pelailuvuoroja, eikä toiminnan kehitysmahdollisuuksia ole tutkittu tai kehitetty. Työni tulokset antavat HNMKY:lle mahdollisuuden uuteen toimintamalliin, joka saattaisi isät ja lapset viikoittaisen toiminnan pariin.

Asiasanat: Isyys, lapsi, vuorovaikutus, vertaistoiminta

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree programme in Civic Activity and Youth Work

Author: Emma Järvinen
Title: Helsingin NMKY:n isä-lapsi-toiminnan kehittäminen
Number of Pages: 33 and 3 attachment pages
Supervisor(s): Hanna Laitinen, Humak University of Applied Sciences
Subscriber(s): Helsingin NMKY ry, Tuomas Mäkelä

The purpose of this thesis is to develop father-child-activity in Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys (HNKMY). As an organization, it has a visible and distinct role in advancing the well-being of children and the young, as they have more than 4000 children weekly participating in their activities. HMNKY has organized father-child-activity for more than 10 years, and its goal is to strengthen the interaction between a father and a child. Activities include weekly clubs, different events and weekend camps. The purpose of this thesis is to survey the current status of the organizations father-child-activity, and reflect its direction and operations. Important subjects are development of weekly activities, involvement and activating the volunteers.

The father-child-activity is a topical and necessary operation. Finnish fathers are working hard, often are not spending enough time with their children, and one third is using alcohol more than recommended. There are yearly approximately 1500 children and adults participating in HMNKYs father-child-activity, and it is aided by Finnish government.

In this thesis, I will survey the activity, and observe the current status of father-child-activity in HNMKY. Research methods will be a web query and group interview. Goals for these methods are to hear thoughts from fathers, about what kind of things they enjoy doing with their children, as well as wishes about which kind of weekly activity they would be interested in.

The goal of this thesis is complex, as it aims to revise old methods, but also to develop something completely new. This thesis will be useful to other organizations as well, since father-child-activity is often a sports club with little guidance, and development opportunities have not been researched or improved. Results of this this provide HMNKY with an opportunity to a new operation model, which could encourage fathers and children to take part in the weekly activities.

Keywords: fatherhood, child, interaction, peer work

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1 JOHDANTO	5
2 TIETOPERUSTA	7
2.1 Isän ja lapsen vuorovaikutussuhteen tärkeys	7
2.2 Isä-lapsi-toiminnan moninaiset hyödyt	8
2.3 HNMKY ja isä-lapsi-toiminta.....	11
2.4 Vapaaehtoisuus HNMKY:n Isä-lapsi- toiminnassa	12
3 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT	13
3.1 Toiminnan alkukartoitus	14
3.2 Kysely.....	15
3.3 Isä-lapsi- leirin haastattelut	16
4 TULOKSET	16
4.1 Alkukartoituksen tulokset.....	17
4.2 Kyselyn tulokset.....	18
4.3 Haastattelun tulokset	23
5 POHDINTA.....	26
5.1 Keskeisimmät tulokset ja johtopäätökset	26
5.2 HNMKY:n Isä-lapsi- toiminnan vapaaehtoisuuden kehittäminen.....	27
5.3 Kehittämistyön arviointia.....	29
5.4 Jalkauttamissuunnitelma	30
LÄHTEET	32
LIITTEET	34

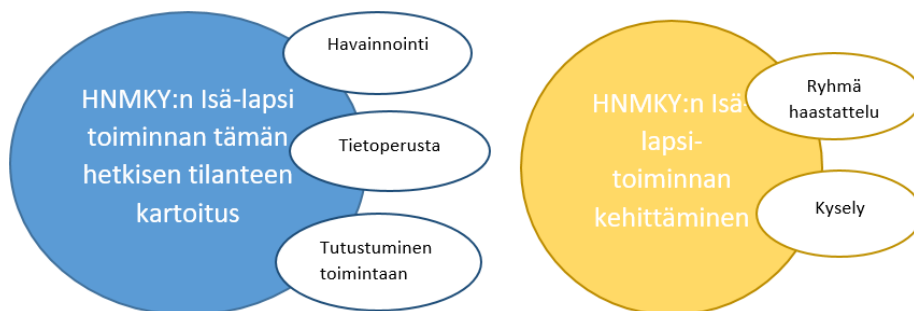
1 JOHDANTO

Nina Halmeen väitöskirjatutkimuksen (2009) mukaan isä ja hänen leikki-ikäinen lapsensa ovat tyypillisesti arkena ainoastaan tunnin yhdessä aktiivisesti. Lähes puolet isistä (47 %) kokivat, etteivät heillä ollut mahdollisuutta olla lapsen kanssa niin paljon kuin olisivat halunneet. (Halme 2009, 80.) Helsingin Nuorten Miesten Kristillisen Yhdistyksen (HNMKY) isä-lapsi toiminta lähti liikkeelle hankkeesta vuosina 2007–2010 ja sitä rahoitti Raha-automaattiyhdistys, nykyinen STEA (Inkinen, 2011). Hankkeen tarkoituksena oli vahvistaa lasten ja isien keskinäistä vuorovaikutusta sekä tuottaa leiritointaan perustuva toimintamalli, jolla voidaan tukea isien päihteettömyyttä (Inkinen & Poikkimäki 2010, 7). Hanke sai jatkoa, perusrahoitusta ja omat isä-lapsi.fi verkkosivut.

Vuonna 2017 HNMKY:n isä-lapsi-toiminnassa järjestettiin neljä isien ja lasten yhteistä viikonloppua, sekä toteutettiin viikoittaista kerhotoimintaa itsenäisen pelailuvuoron merkeissä. HNMKY järjestää myös vuosittain isä-lapsi-tapahtuman Myllypuron Liikuntamyllyssä nimellä ”Faija, ota koppi!”. Tapahtuma toteutettiin yli 20 toimijan yhteistyönä, ja se keräsi yli 1400 henkilöä tutustumaan isien ja lasten yhteiseen toimintaan. Toimintaa ohjaavat vapaaehtoiset ja sen toimintapaikka on Helsinki. (Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys 2017, 13.) Toiminta on pysynyt lähes samanlaisena yli kymmenen vuotta, ja se kaipaa kehittämistä ja uudistusta. HNMKY:n toimintaan osallistuu vuosittain noin 1500 lasta ja aikuista, sekä siihen on myönnetty vuosittain sote avustus. Kuitenkaan viikoittaiseen kerhotoimintaan ei osallistu kuin muutama isä ja lapsi. Vapaaehtoisia ei ole mukana viikoittaisessa kerhotoiminnassa lainkaan ja toiminnan nykytilanne on järjestölle hyvin epäselvä. Näin ollen kehitystehtäväni on järjestölle hyvin tarpeellinen, sillä potentiaalinen käyttäjämäärä sekä rahoavustus ovat merkittävän suuria. Isä-lapsi toiminnalle on tarvetta, mutta sille ei ole annettu aikaa, jotta sitä olisi voitu kehittää. Miksi toimintaa on tärkeää kehittää? Isän ja lapsen yhdessä tekeminen ja oleminen tuottavat iloa ja hyvinvointia molemmille,

yhdessä vietetty aika edistää tutkitusti terveyttä ja ehkäisee mielenterveysongelmia sekä aikuisen, että lapsen näkökulmasta. Mitä enemmän lapset ovat isän elämässä läsnä, sitä toimintakykyisempi isä on. Isä-lapsi-toiminnan monipuoliset sisällöt tukevat tätä yhdessä olemista ja toiminta on täysin osallistujia varten – ei toisin päin. (Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys, 2018.)

Kuviossa 1. havainnollistan opinnäytetyöprosessiani. Kehitystehtävässä kartoitan HNMKY:n tämänhetkisen tilanteen ja pohdin uutta toimintamallia viikoittaiseen kerhotoimintaan, kuunnellen kohderyhmän toiveita ja ajatuksia. Kehittämistehtävä on todella monitahoinen, sillä siinä uudistetaan vanhaa toimintamallia, mutta samalla luodaan myös aivan uutta. Halusin tarttua tähän aiheeseen, sillä näen tarpeellisen toiminnan, jolla on suuri potentiaali, mutta se tarvitsee kehittämistä, uusia ideoita ja innovaatioita.

Kuvio 1. Opinnäytetyöprosessi

Käsittelen opinnäytetyössäni ensin tietoperustaa luvussa 2, jossa kuvaan isä-lapsi-toiminnan vuorovaikutussuhteen tärkeyttä sekä toiminnan moninaisia hyötyjä. Sen jälkeen esittelen kehittämistyöni menetelmiä luvussa 3, joiden avulla kartoitin toiminnan nykytilanteen ja keräsin aineistoa. Kehittämistyön tuloksia käsittelen luvussa 4, jonka jälkeen luvussa 5 ovat johtopäätökset sekä työn arviointi.

2 TIETOPERUSTA

Käsittelen tässä kappaleessa ainoastaan tärkeimpiä teemoja, jotka tukevat isä-lapsitoiminnan kehittämistyötä. Tärkeinä koen isän ja lapsen välisen vuorovaikutuksen, kiintymissuhteen ja isä-lapsitoiminnan tärkeyden. Seuraavassa kappaleessa avataan isän sitoutumiseen liittyviä monitahoisia hyötyjä, vertaistuen merkitystä sekä tulevaisuuden hyötyjä.

2.1 Isän ja lapsen vuorovaikutussuhteen tärkeys

Isä-lapsitoiminnan on tarkoitus tukea isän ja lapsen välistä vuorovaikutusta ja tarjota yhteistä toiminnallista tekemistä. Tutkimukset osoittavat, että jos isät osallistuvat enemmän päivittäiseen yhdessäoloon lapsen kanssa, sillä on positiivisia vaikutuksia isän itseluottamukseen ja kykyihin tukea emotionaalisesti lasta (Halme 2009, 31). Yhdessäolo lisää myös lapsen sosiaalista, emotionaalista, ja kognitiivista kyvykkyyttä. Isän ja lapsen hyvä vuorovaikutussuhde vähentää myös lapsen tunne- ja käytöshäiriöitä, kuten masennusta, levottomuutta, väkivaltaista käytöstä ja ahdistusta. (Eerola & Mykkänen 2014, 50.) Monen isän työpäivä loppuu iltapäivällä, he tulevat kotiin ja lapsi tarvitsisi aidosti läsnä olevaa isää leikkimään ja touhuamaan. Leikki-ikäisen lapsen isät kokevat paljon isänä toimimiseen liittyvää stressiä, joka johtuu usein puutteista omassa vanhemmuuden taidoissa sekä kyvyissä tulkita lapsen tunteita ja tarpeita (Halme 2009, 118). HNMKY:n isä-lapsitoiminnan keskeinen tavoite on vahvistaa isän ja lapsen vuorovaikutusta ja lisätä isän kykyä huomata ja huomioida lapsensa, sekä tukea hänen kasvuaan (Helsingin NMKY, 2013). Nina Halmeen väitöskirjatutkimuksen (2009) mukaan isät, joiden koulutustaso on korkeampi, viettävät vähemmän aikaa lastensa kanssa, kuin vähemmän koulutetut. Työpäivän jälkeinen väsymys vaikeuttaa aitoa läsnäoloa, ja joskus tilannetta helpottaa, että yhdessä tehdään jotakin, joka pakottaa isänkin ajatukset siirtymään tähän hetkeen. On tärkeää, että yhteinen tekeminen on toiminnallista, johon joutuu käyttämään keskittymistä (Mattila 2010, 43–45).

Isän ja lapsen yhteinen urheilu ja liikunnallinen tekeminen ovat olleet tämän takia hyvin suosittuja. Siinä tulee keskittyä ja liikunta antaa itsessään jo paljon mielihyvää. Kun ajatukset saadaan pois työpäivästä lapsen kanssa yhdessä toimimiseen, on helppo siirtyä enempi olevaan yhdessäoloon ja olla edelleen aidosti läsnä lasta varten (Mattila 2010, 43–45).

Isän ja lapsen yhdessäoloa voidaan kutsua myös isän sitoutumiseksi isyyteen ja siitä hyötyvät sekä isä itse, lapsi sekä parisuhde. Aktiivisille ja sitoutuneille isille isyys on heille arvona että käytäntönä tärkeä ja he antavat paljon aikaansa lapsilleen (Huttunen 2001, 82–83). Miehen sitoutuminen isyyteensä edistää koko perheen hyvinvointia muun muassa tukemalla lasten kasvua, mutta myös vanhempien parisuhdetta (Eerola & Mykkänen 2014, 49). Vastuun yhdessä kantaminen toisen vanhemman kanssa edistää molempien hyvinvointia, ja luo lapselle paremman ympäristön kasvaa ja oppia. Isän kanssa vietetty aika on lapselle todella tärkeää ja sen positiiviset vaikutukset ovat selvät. Sitoutuminen ja aktiivisuus lapsen kanssa vaikuttavat isään. Sitoutuneet isät ovat tutkitusti voimakkaammin tyytyväisiä elämäänsä sekä psyykkisesti kypsempiä. Isyyteen sitoutuminen tukee näin ollen miehen aikuisiän kehitystä. (Eerola & Mykkänen 2014, 50.) HNMKY:n Isä-lapsi-leirillä monen isän kasvoilla paistoi hymy, kun he saivat tehdä lapsensa kanssa koko viikonlopun kivoja ja yhteisiä asioita. Sitoutumisen on havaittu rikastavan isän tunnemaailmaa, selkeyttävän isän elämän merkityksiä sekä tuottavan elämäänsä tyytyväisempiä miehiä. Arkinen yhdessä eläminen ja yhdessä tekeminen vahvistavat isyyttä sekä isän ja lapsen suhdetta. (Eerola & Mykkänen 2014, 50.)

2.2 Isä-lapsi-toiminnan moninaiset hyödyt

Nina Halmeen väitöskirjatutkimuksen (2009) mukaan suomalaisten lapsiperheiden isistä kolmannes kuluttaa alkoholia yli riskirajan. Vaikka en mene tähän aiheeseen niin syvällisesti, isien alkoholin riskikäytön vähentäminen on yksi isä-lapsi-toiminnan tavoitteista ja alkuperäisen hankkeen perusajatuksista. Lapsen näkökulmasta liiallinen alkoholinkäyttö voi olla erittäin ahdistavaa, pelottavaa, hävettävää tai muulla tavoin

ongelmallista (Itäpuisto 2015, 84). Isä-lapsi-toiminnalla halutaan antaa isille eväitä isyyteen sekä saada lapset osaksi isän arkipäivää, mikä vaikuttaa isän terveyteen positiivisesti. Toiminta sopii myös osaksi lastensuojelua tukevaa toimintaa, tai päihdetyön välineeksi isyyden vahvistamiseen tai lapsen hyvinvoinnin edistämiseen (isä-lapsi, 2018). HNMKY:n kaikki isä-lapsi-toiminta on täysin päihdeetöntä ja se on avointa kaikille, tytöille että pojille. Toiminnassa ei ole merkitystä sillä, minkälaisista perhetilastoista tai lähtökohdista isät ja lapset tulevat, eikä niitä kysellä missään vaiheessa. Toimintaan osallistuvia yhdistää isyys ja tahto viettävät aikaa lapsen kanssa. (Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys, 2018.)

Isä-lapsi- toiminta on tarkoitettu ainoastaan isille ja heidän lapsilleen. Mikseivät äidit voi osallistua? Isän ja lapsen keskinäisen suhteen vahvistumisen lisäksi kyse on vertaistuen saamisesta. Usein ajatellaan, etteivät miehet halua puhua ajatuksistaan tai huolistaan, mutta miehet keskustelevat ajatuksista mielellään, kunhan olosuhteet ovat oikeat. Miehet tuntevat tarvitsevansa ystävyyttä, ja uskaltavat puhumaan parhaiten vaikeistakin asioista jonkin toiminnallisen tekemisen yhteydessä (Sinkkonen 1998, 101). Isä-lapsi- toimintaa ohjaavat vain miespuoliset henkilöt. Miehet nimittäin tuntevat pitävän naisten johtamia ja ehdoilla käytäviä keskusteluja turhauttavina ja tuntevat helposti joutuvansa altavastajan rooliin (Sinkkonen 1998, 101). Jos isä-lapsi-toiminnassa isä saa lapsen vuorovaikutussuhteen lisäksi tukea isyyteen ja mahdollisiin huoliin, toiminnasta tulee entistä kannattavampaa. Miehen tukiverkosto on tärkeä asia ja vaikuttaa suomalaisen miehen koko psyykkiseen hyvinvointiin. Liiallinen läheisyys voi tuntua uhkaavalta, siksi yhteys vaatii jonkun ympäristön, esimerkiksi isä-lapsi-toiminnan, jonka suojissa ystävyyssuhteita vaalitaan. (Sinkkonen 1998, 101.) Kehittämistyössä toteuttamani isä-lapsi- toiminnan verkkokyselyn yhteydessä sai lopuksi antaa kehitysehdotuksia, ja tässä niistä yksi;

”Joskus toivoisi, että olisi olemassa matalan kynnyksen paikka, jossa isät voisi tavata toisiaan ja vaikka jutella perheen hienouksista ja hankaluuksista. On olemassa kaikenlaisia ryhmiä erikoisryhmille (uskovaiset, rikolliset, maahanmuuttajat, päihderiippuvaiset), mutta ns. tavalliselle miehelle, ei kovinkaan paljoa tällöistä ole.”

Vuoden 2005 perhebarometriin mukaan 20–25 vuotiaina perheellistyneistä miehistä 13 % olisi kaivannut lisää tukea vanhemmuuteen kasvamisessa, mutta liian moni isä jää yksin. Monelle isälle vertaistuki saattaa aiheena aiheuttaa negatiivisia tunteita ja ajatuksia (Laaksonen 2010, 46). Monella isällä on samoja ajatuksia, ongelmia ja haasteita joita voi jakaa muiden isien kanssa, ja huomata ettei ole asian kanssa yksin. Nina Halmeen väitöskirjatutkimuksen (2009) mukaan leikki-ikäisen lapsen isät kokivat melko yleisesti vanhempana toimimiseen liittyvää stressiä: isät kokivat puutteita omissa vanhemmuuden taidoissa ja kyvyissään tulkita lapsen tunteita ja tarpeita. Isillä esiintyi myös runsaasti parisuhteeseen liittyviä ongelmia. Miehen identiteetti muuttuu isyyden myötä, ja pian hän tajuaa, että hänen voimavaransa ei ole enää vain hänen oma asiansa, vaan niiden varassa on koko perheen hyvinvointi. Tämä vastuu vaatii kypsyyttä ja huomattavaa kykyä sietää epämukavuutta. (Sinkkonen 1998, 101.) Äidit ovat saaneet perinteisesti tukea neuvolasta ja omista verkostoistaan huomattavan helposti, mutta isien tilanne on haastavampi.

Lapsen kasvaessa vuorovaikutus isän ja lapsen välillä saa uusia muotoja. Leikki-ikäisen lapsen kanssa vuorovaikutus pohjautuu yhdessä olemiseen ja tekemiseen, ja lapsi odottaa isältään palautetta siitä, kuinka etevä ja hyvää seuraa hän on. (Mattila 2010, 44.) Luoko Isä-lapsi toiminta pohjaa isän ja lapsen väliselle tulevaisuudelle? Tapasin HNMKY:n viikonloppuleirillä isän, joka osallistui leirille 15-vuotiaan poikansa kanssa. He olivat osallistuneet kyseiselle leirille yhdessä jo liki 10 vuoden ajan, ja hän kertoi että se on yhteinen juttu, perinne, jota odotetaan innolla. Lapsen kasvun myötä vuorovaikutukseen tulee lisää puhetta. Vaikka isälle olisi itsestään selvää, että hän rakastaa lastaan, lapsi iloitsee ja vahvistuu kuullessaan isän sanovan sen (Mattila 2010, 44). Viikonloppuleirin päätteeksi isät rakensivat lapsilleen mitalit, jotka jaettiin mitalikahvien yhteydessä ennen kotiin lähtöä. Ennen mitalin ojentamista, isän tuli kiittää lastaan leiristä ja kertoa muutamalla sanalla, miten hienosti viikonlopusta oli suoriututtu. Rönkön ja Poikkeuksen vuonna 2000 tekemässä tutkimuksessa kysyttiin nuorilta, miten he kokevat vanhempiensa kiireen ja ajan käytön. Tutkimuksessa kävi ilmi yhteisen ajan positiiviset vaikutukset ja myös se miten vanhempien kanssa vietetty aika suojaa nuorta päihteiden käytöltä. (Rönkä & Poikkeus 2000.)

2.3 HNMKY ja isä-lapsi-toiminta

Helsingin NMKY ry on perustettu vuonna 1889 ja se on osa 130 maassa toimivaa globaalia YMCA-liikettä. HNMKY:n keskeisin arvo on yksilön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistaminen kristillisten arvojen pohjalta. Yhdistys tavoittaa erilaisten toimintojensa kautta viikoittain noin 4500 lasta, nuorta ja aikuista ja sillä on näkyvä, selkeä rooli lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäjänä. Toiminnan keskiössä ovat lapset ja nuoret. (Helsingin Nuorten Miesten kristillinen Yhdistys, 2018.) Olen suorittanut kaksi työharjoittelua kyseisessä yhdistyksessä ja minuun teki vaikutuksen, kuinka paljon järjestö kohtaa ihmisiä. HNMKY:n vuoden 2017 toimintakertomuksen mukaan, kohtaamisia oli toimintavuonna 2016–2017 yli 400 000. Yhdistyksellä on suuri rooli paikallisella toimijakentällä, sillä he ovat merkittävä palveluntarjoaja. HNMKY toteuttaa erityisesti lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa kokonaisvaltaista työtä, ja sen tuoma lisäarvo muuhun toimijakenttään nähden on matalan kynnyksen toiminnan järjestäminen ja erilaisten raja-aitojen madaltaminen. NMKY:t toimivat moniverkostoisessa toimintaympäristössä, tekevät paljon yhteistyötä eri tahojen kanssa ja niitä voidaan pitää aktiivisina verkostotoimijoina. (Huhtinen, Hulkkonen & Virkkunen 2014, 2.)

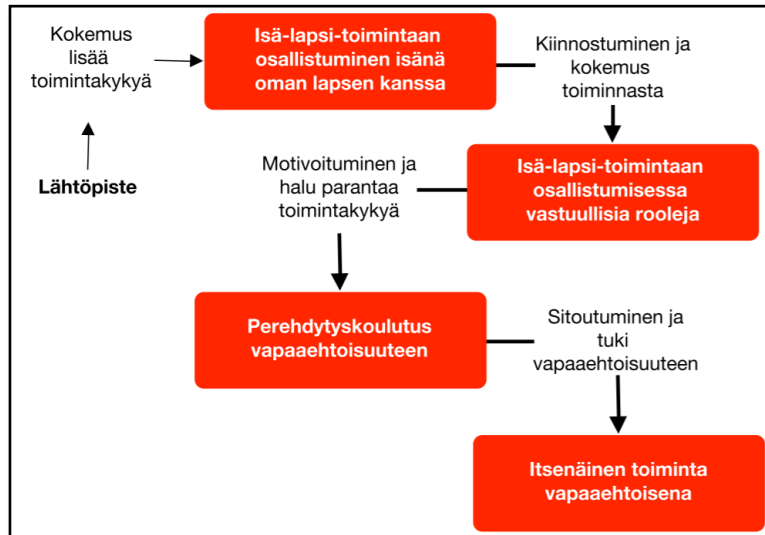
Isä-lapsi-toiminta lähti liikkeelle tavoitteesta vahvistaa lasten ja isien keskinäistä vuorovaikutusta sekä tuottaa pääasiassa leiritoimintaan rakentuva toimintamalli. Vuonna 2007 käynnistyi NMKY:n Isä-lapsi hanke (2007- 2010) jossa 20 pilottiviikonloppuleirin aikana hiottiin toimintamallia. (Inkinen & Poikkimäki 2010, 7.) Isä-lapsi-toiminta on kulkenut pitkän ja mielestäni ihailtavan matkan, sillä vaikka se on muuttunut ja muotoutunut vuosien aikana, on se vieläkin toiminnassa. Siinä on jotain vanhaa ja jotain uutta. Hankkeen myötä syntyi toimintaopas, verkkoaineisto sekä käsikirja. Verkko sivut tarjoavat tietoa toiminnan järjestäjille, artikkeleja liittyen esimerkiksi työhön, perheeseen, isän asemaan yhteiskunnassa sekä isyyden tukemiseen. Vaikka isälle on paljon materiaalia, koko hankkeen ajan lapsi on ollut keskiössä, ja sillä tähdätään ennen kaikkea lapsen hyvinvoinnin lisäämiseen. (Inkinen & Poikkimäki 2010, 7.) Toiminnan tarkoituksena on vahvistaa isän ja lapsen vuorovaikutusta niin, että se tukee isän terveyttä ja vaikuttaa isän kykyyn huomata ja huomioda lapsensa, sekä tukea hänen kasvuaan. Isä-lapsi- toiminta on palvelu, jolla halutaan auttaa isää toteuttamaan

isyttään arjessa sekä hyödyntämään omia voimavarojaan ja arkiympäristöään. (Isä-lapsi, 2018.)

Tällä hetkellä HNMKY järjestää vuosittain kolme viikonloppuretkä, jotka sijoittuvat kesä-elokuuhun. Tämän lisäksi viikoittaiseen toimintaan kuuluvat Helsingissä toimivat kerhot, jotka ovat tarkoitettu isille sekä heidän 4-16- vuotiaille lapsille. Kerhot ovat tarkoitettu sekä tytöille että pojille ja ovat maksuttomia, eikä niihin tarvitse ilmoittautua ennakoon. (Isä-lapsi, 2018.) Toiminnan lähtökohtana on, että se on ilmaista eikä siihen vaadita sitoutumista, mikä perustuu matalan kynnyksen osallistumiseen, mutta luo tosin vaikeuksia toiminnan toteutukseen. HNMKY:n isälapsi kerhot toimivat Viikissä, Mellunmäessä sekä Laakavuoressa kerran viikossa. Kerhoissa käy kuitenkin todella vähän ihmisiä ja ne ovat hyvin irrallisia kaikesta muusta toiminnasta. Kerhojen käyttöastetta on myös hyvin vaikea valvoa, sillä kerhot toimivat itsenäisesti. HNMKY järjestää myös vuosittain isä-lapsi-tapahtuman Myllypuron Liikuntamylyssä teemalla ”Faija, ota koppi!”. Vuonna 2017 tapahtuma toteutettiin yli 20 toimijan yhteistyönä ja se keräsi yli 1400 henkilöä tutustumaan isien ja lasten yhteiseen toimintaan. (Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys 2017, 13.)

2.4 Vapaaehtoisuus HNMKY:n Isä-lapsi- toiminnassa

Toiminnan tarkoituksena on, että sitä ohjaisivat vapaaehtoiset. Tärkeää isä-lapsi-toiminnan vapaaehtoisuudessa on myös vertaisuus. Jos vapaaehtoinen ei ole isä, vertaisuus ei toteudu. (Inkinen & Viitanen & Plihtari & Juhola & Kurkela 2014.) Tämän kuvittelisi olevan vapaaehtoiselle mukava tapa viettää aikaa lapsensa kanssa ja samalla tehdä vapaaehtoistyötä. Vapaaehtoiset sitoutuvat toimintaan paremmin, kun tehtävä on sopiva, sekä ajankäyttö mielekästä (Karreinen, 2016). Vapaaehtoisia ei kuitenkaan ole, eikä kerhoissa ole henkilöä, joka niitä organisoisi. NMKY- järjestöjen isä-lapsi-toiminnan kehittämishankkeessa ”Mitä isot edellä - sitä pienet perässä” (2011–2014) on mallinnettu vapaaehtoisuutta isä-lapsi-toiminnassa (kuvio 2). Vapaaehtoismallin tärkeiksi kulmakiviksi on aseteltu motivointi, perehdytys, sitoutuminen sekä tuki.

Kuvio 2. HNMKY:n suunnittelema malli; isän polku vapaaehtoisena

Kansalaisareena, kirkkohallitus ja Siviksen toimeksiannosta Taloustutkimus Oy toteutti (2018) tutkimuksen, jossa tutkittiin vapaaehtoistyön tekemistä Suomessa. Tutkimus osoitti, että yhä useampi tekee vapaaehtoistyötä (40 %), mutta sitä tehdään ajallisesti vähemmän. Verkossa ja järjestöjen ulkopuolella tapahtuvan sekä lyhytaikainen vapaaehtoistyö on lisääntynyt. Tutkimuksen mukaan naiset ja nuoret tekevät eniten vapaaehtoistyötä ja miesten vapaaehtoistyö on vähentynyt. Isä-lapsi-toiminta kannattaa lähtökohtaisesti suunnitella niin, että vapaaehtoiset voivat ottaa toimintaan myös omat lapsensa mukaan. Vahvaa johtajapersoonaa isien ohjaamiseen ei tarvita, ennemminkin valmentaja, joka osaa ohjata isiä olemaan vapaamuotoisesti lasten kanssa. (Inkinen ym. 2014.) Vapaaehtoinen toimii HNMKY:n toiminnassa myös tiedottajana, innostajana, ilman sitä toimintaan olisi varmasti suurempi kynnyks osallistua. Kuinka HNMKY:n isä-lapsi-toimintaan saataisiin sitoutettua vapaaehtoisia? Lähdin opinnäytetyössäni myös pohtimaan, voisiko vapaaehtoisuutta HNMKY:n isä-lapsi-toiminnassa kehittää, johon palaan johtopäätöksissä.

3 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT

Menetelmävalintoja tehdessä joudutaan ratkaisujen perusteena käyttämään kriteereitä kuten tehokkuus, taloudellisuus, tarkkuus ja luotettavuus (Hirsjärvi & Hurme 2000, 34). Halusin yhdistellä erilaisia menetelmiä ja nähdä, tukevatko ne toisiaan tai

löytyisikö jostain syvempää tietoa. Laajentamalla menetelmien käyttöä saadaan esiin laajempia näkökulmia mikä lisää tutkimuksen luotettavuutta. Tulisi valita sellainen menetelmien joukko, joka sopii tutkimuksen kohteena olevan ongelman ratkaisemiseen. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 34–35.) Toiminnan alkukartoituksesta oli hyvä aloittaa, jotta minä sekä tilaaja saimme ajankohtaista tietoa tämän hetkisestä HNMKY:n Isä-lapsi- toiminnasta. Alkukartoituksen yhteyteen sopi hyvin verkkokysely, jossa haettiin isät mukaan kehittämään HNMKY:n Isä-lapsi- toimintaa. Verkkokyselyä jaettiin sosiaalisessa mediassa ja siihen vastasi yhteensä 23 vastaajaa, jotka eivät olleet ennalta valikoituja. Verkkokyselyn etu on nopeus ja taloudellisuus, mutta vastaajien tavoittamiseksi joutuu tekemään paljon työtä (Perkkilä & Valli 2015, 109). Haastattelu sopii moniin erillisiin tutkimustarkoituksiin, ja se tähtää informaation keräämiseen ja on ennalta suunniteltua päämäärähakuista toimintaa (Hirsjärvi & Hurme 2000, 42). Toteutin ryhmähaastattelun HNMKY:n Isä-lapsi-leirillä, johon osallistui 13 leirille osallistuvaa isää. Ryhmähaastattelulla halusin saada kyselyn rinnalle vielä syvempää tietoa, konkreettisia ideoita sekä motiiveja.

3.1 Toiminnan alkukartoitus

Jotta pystyin aloittamaan kehitystehtävän, minun piti tietää mitä HNMKY:n Isä-lapsi toiminta on tällä hetkellä. Selvitin, mitä se pitää tällä hetkellä sisällään ja kuinka suuri käyttöaste on. Vierailin myös Pakilan toimintakeskuksessa ”Touhutorstai” ja ”Perheperjantai”- nimisissä toiminnoissa, joissa keskustelin vapaasti isien ja työntekijöiden kanssa sekä havainnoin toimintamallia. Tutkin isä-lapsi-toimintaa myös valtakunnallisesti, esimerkiksi sitä minkälaista toimintaa muut järjestöt järjestävät. Opinnäytetyöni alussa olin työharjoittelussa HNMKY:llä ja keskustelin aiheesta paljon työntekijöiden kanssa, ja mitkä sen mahdolliset kehityssuunnat voisivat olla.

3.2 Kysely

Kyselyllä halusin selvittää, minkälaista toimintaa isät haluavat ja mikä olisi sille paras ajankohta. Kyseessä oli Webropol-alustalle tehty verkkokysely, joka julkaistiin sosiaalisen median alustoilla: Facebookissa, isälapsi.fi- verkkosivuilla, sekä sitä markkinoitiin isä-lapsi-leirille osallistuville isille. Tämän koin hyvin tärkeäksi, sillä monet leireille osallistuvista isistä voisivat olla myös kiinnostuneita viikoittaisesta toiminnasta. Kyselyyn pystyi vastaamaan kuka tahansa, eikä sitä rajattu ollenkaan. En ollut ennalta yhteydessä vastaajiin eikä heitä valikoitu yksilökohtaisesti. Kyselyyn pystyi vastaamaan kaikki isät, jotka ovat osallistuneet tai olisivat kiinnostuneita osallistumaan HNMKY:N Isä-lapsi-toimintaan. Kyselyyn vastasi 23 isää, mutta tarkoituksena ei ollut saada mahdollisimman paljon vastaajia, vaan tavoittaa ne ihmiset, jotka oikeasti ovat kiinnostuneita osallistumaan toimintaan. Kysely oli poikittaistutkimus, jossa aineisto on kerätty yhdessä ajankohdassa useilta vastaajilta.

Kysely alkoi taustatiedoista, jossa kysyttiin vastaajan syntymävuosi, lapsen ikä ja sukupuoli, onko aikaisemmin osallistunut toimintaan ja asuinpaikka. Tämän jälkeen kysymykset koskivat lapsen kanssa tekemistä, isä-lapsi-toimintaa, toiminnan ajankohtaa sekä lopussa oli ”vapaa sana”- kenttä. Vastaajista suurin osa asui Helsingissä tai Espoossa ja he olivat syntyneet 1973–1992 vuosien välillä. Kyselyyn vastanneet olivat iältään 26–45 vuotiaita, mutta valtaosa oli syntynyt 1973–1985 vuosina eli he olivat 33–45 vuotiaita. Kyselyssä on tärkeää muistaa, kenelle se tehdään, mikä on kohderyhmä ja rakentaa se heille sopivaksi. Kiinnitin huomiota kyselyn pituuteen, selkeyteen ja helppouteen. Ajankohta verkkokyselyn julkaisulle oli heinäkuu, joten kysely oli lyhyt sekä tiivis, jotta saataisiin mahdollisimman suuri näyte. Halusin selvittää vain kaikista tärkeimmät ja oleelliset tiedot, jolloin kysely pysyy lyhyenä ja isät jaksavat vastata siihen. Opinnäytetyön tilaaja tarkasti ja kommentoi kyselyäni ennen sen julkaisua ja pystyin vielä muokkaamaan sitä sopivammaksi.

3.3 Isä-lapsi- leirin haastattelut

Osallistuin HNMKY:n Isä-lapsi- leirille 10–12.8.2018 joka pidettiin HNMKY:n omistamassa leirikeskuksessa Pellissä, Karjalohjalla. Viikonlopun tarkoituksena oli tutustua isä-lapsi- leiritoimintaan, havainnoida ja järjestää isille ryhmähaastattelu. Ryhmähaastattelun kohderyhmä oli leirille osallistuvat isät ja se suoritettiin samalla, kun isät rakensivat lapsilleen leirimitaleja. Lapset olivat tällä aikaa suunnitellusti tekemässä muuta, jotta isät saivat olla keskenään. Haastattelu oli vapaamuotoista keskustelua, jota vein eteenpäin valmiiksi mietittyjen kysymyksien avulla. Ryhmähaastattelun alussa kerroin opinnäytetyöstäni ja minkälaista HNMKY:n viikoittainen isä-lapsi-toiminta on tällä hetkellä. Kirjasin paperille ylös, mitä isät vastasivat kysymyksiini, sillä haastattelun nauhoittaminen oli mahdotonta toiminnallisen osion takia. Leirimitaleja rakennettiin ulkona terassilla, ja niiden tekemisestä kuului huomattavasti melua.

Ryhmähaastatteluun osallistuivat kaikki 13 leirillä olevaa isää, jotka olivat tulleet tutuksi toisilleen jo leirin aikana. Kohdejoukossa oli isiä, jotka olivat leirillä ensimmäistä kertaa ja isejä, jotka ovat olleet mukana jo liki 10 vuotta. Kysyin heiltä, ovatko he tietoisia HNMKY:n viikoittaisesta isä-lapsi-toiminnasta, ja onko kukaan osallistunut niihin aikaisemmin. Tämän jälkeen halusin lähteä ideoimaan toimintaa yhdessä isien kanssa, ja samalla ottaa selvää mitä lapsen kanssa olisi kiva lähteä tekemään. Tämän jälkeen keskustelimme kuinka usein toimintaa olisi, ja missä muodossa sitä toteutettaisiin. Isät olivat aluksi hiljaisia, mutta haastattelun aikana syntyi hyvää keskustelua, ja he olivat selkeästi innokkaita suunnittelemaan ja antamaan kehitysideoita.

4 TULOKSET

Tässä luvussa kerron kehitysmenetelmien tulokset, joita pidin mielenkiintoisina ja suuntaa antavina uuden toimintamallin luomiseen. Alkukartoitus antaa hyvän pohjan, jonka jälkeen syvennyttään kyselyn sekä ryhmähaastattelun tuloksiin.

4.1 Alkukartoituksen tulokset

Halusin ottaa kosketuspintaa aiheeseen, ja vierailin HNMKY:n järjestämässä Touhutorstai sekä Perheperjantai- nimisissä toiminnoissa, jotka järjestetään HNMKY:n omassa toimintakeskuksessa Pakilassa. Touhutorstai on nimensä mukaisesti torstai-sin, perheille tarkoitettu liikunnallinen aamupäivä ja perhekahvila, jossa pääpaino on rennossa yhteisessä tekemisessä. Toimintaan saavat osallistua isät, äidit ja lapset. Tarjolla on aamupalaa ja perheet saavat vapaasti touhuta liikuntasalissa ja leikkitiloissa. (HNMKY, Pakila 2018.) Perheperjantai toteutetaan kerran kuussa yhteistyössä Pakilan MLL:n kanssa. Tarjolla on edullisesti ruokaa, vapaata oleskelua sekä leikkimistä. (HNMKY, Pakila 2018). Molempia toimintoja yhdistää sitouttamattomuus sekä matalan kynnyksen toiminta. Toiminnot ovat ilmaisia, niihin ei tarvitse ilmoittautua etukäteen ja siellä saa viettää sen verran aikaa kuin haluaa.

Suoritin toimintoihin osallistuville isille vapaamuotoisia haastatteluja, joissa halusin kysellä ajatuksia Isä-lapsi-toiminnasta. Haastatteluun osallistui 7 isää, jotka olivat haastatteluhetkellä toiminnassa oman lapsensa kanssa. Yksi haastattelu toteutui Touhutorstaissa ja kuusi muuta Perheperjantaissa. Haastattelut olivat kestoaltaan 3-10 minuuttia, ja niissä edettiin lapsen ehdoilla, sillä haastattelut tapahtuivat toimintaympäristössä itse tapahtuman aikana. Haastatteluja voidaan pitää vain suuntaa antavina, sillä ne tapahtuivat nopeasti ja hieman häirityissä tilanteissa. Kukaan vastaajista ei ollut aiemmin kuullut, tai osallistunut HNMKY:n Isä-lapsi toimintaan. Kukaan vastaajista ei myöskään tiennyt, mistä tietoa voisi saada. Kysyin, mikä olisi paras aika Isä-lapsi toiminnalle, ja 86 % vastasivat arki-ilta. Kysyin, minkälaiseen toimintaan isät voisivat olla kiinnostuneita, ja kiinnostaviksi toiminnoiksi nousi ohjatun ja vapaan toiminnan yhdistelmä, tai täysin vapaata toimintaa. Muutama isä oli kiinnostunut mahdollisesta kurssitoiminnasta, ja toimintaan sitouttamattomuus nousi merkittäväksi tekijäksi.

”Innostusta olisi kaikkeen toimintaan, me isät ollaan aika kaikki-ruokaisia.”

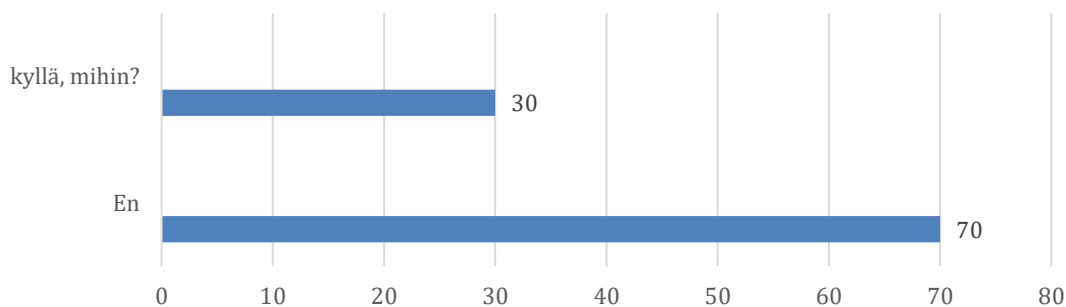
”Arki-ilta klo 17 olisi paras aika, tulisi lähdettyä kotoa lapsen kanssa touhuamaan.”

”Olen ollut pitkään toiminnassa mukana, mutten ole koskaan kuullut Isä-lapsi- toiminnasta.”

4.2 Kyselyn tulokset

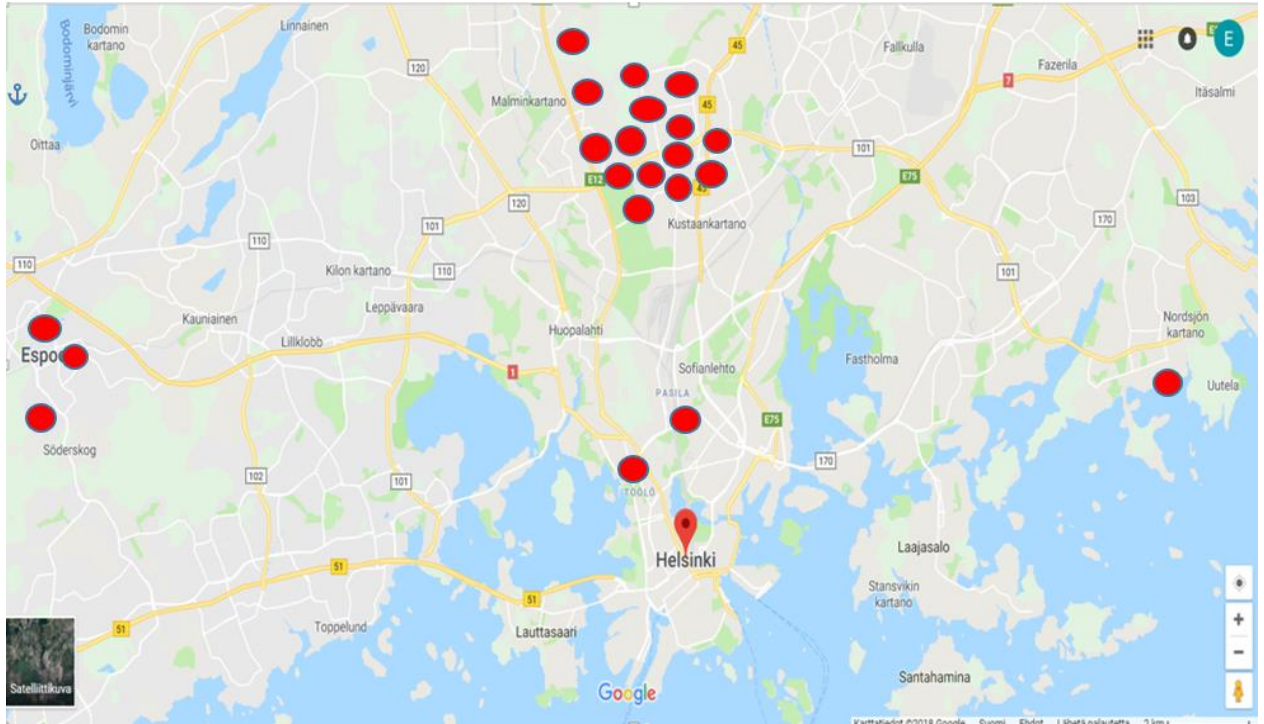
Viidellätoista vastaajalla oli yksi lapsi, kuudella vastaajalla kaksi lasta ja kahdella vastaajalla kolme tai enemmän. Alle 7-vuotiaita lapsia oli vastaajilla kaksikymmentäseitsemän. 8-17-vuotiaita lapsia oli yhdeksän ja vähintään 18 vuotiaita oli yhteensä neljä lasta. Selkeästi vastaajista enemmistö oli yhden lapsen isä, jonka lapsi oli alle 7-vuotias. En usko lapsen sukupuolella olevan merkitystä, kun toimintaa lähdetään suunnittelemaan, sillä mielestäni sukupuolen perusteella ei tule miettiä, pitääkö pojat jostain toiminnasta ja tytöt jostain toisesta. Lähtökohta on, että kaikki lapset pitävät erilaisista toiminnoista, eikä sitä tule miettiä sukupuolen perusteella.

3. Oletko aikaisemmin osallistunut HNMKY:n Isä-lapsi- toimintaan?

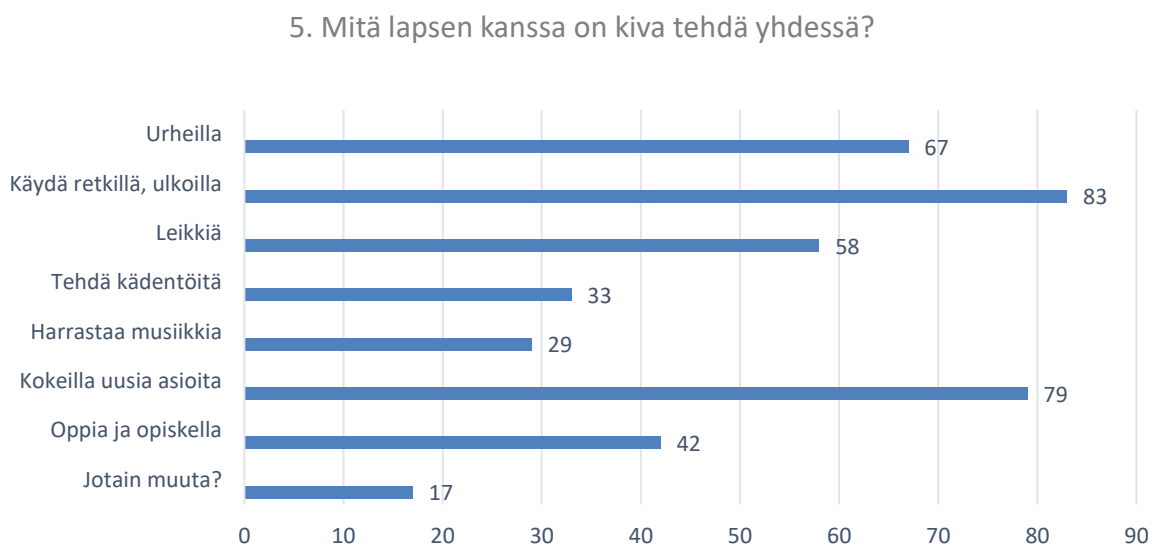
kuvio 3 Oletko aikaisemmin osallistunut HNMKY:n Isä-lapsi- toimintaan

Halusin tietää, kuinka moni on aikaisemmin osallistunut HNMKY:n Isä-lapsi- toimintaan. Vastaajista seitsemän oli aikaisemmin osallistunut toimintaan, ja heistä neljä oli osallistunut Isä-lapsi- leirille. Kolme vastaajista oli osallistunut Toimintatorstaihin tai Perhe-perjantaihin. Kukaan vastaajista ei ole aikaisemmin osallistunut HNMKY:n viikoittaiseen toimintaan, kuten itsenäiseen salibandyyn pelaamiseen. Johtuuko tämä viestinnän puutteesta vai eikö itsenäinen pelailuvuoro kiinnosta isiä ja lapsia?

kuvio 4. Vastaajien asuinpaikat kartalla

Kyselyssä pyysin kertomaan asuinpaikan, jotta voisimme miettiä, minne päin Helsinkiä Isä-lapsi- toimintaa sijoitettaisiin. Kyselyssä ilmeni, että suuri osa vastaajista asui Pakilan, Paloheinän ja Maunulan alueella. Peräti 14 vastaajaa kertoi asuvansa kyseisellä alueella. Mielestäni tulos on hyvin mielenkiintoinen, sillä HNMKY:n oma toimintakeskus sijaitsee Pakilassa. Karttaan (kuvio 4) on sijoitettu punaisia ympyröitä, sen mukaan missä kyselyyn vastaaja on kertonut asuvansa. Kuvasta puuttuu vastaus ”Helsinki” sekä Pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuvat 2 henkilöä.

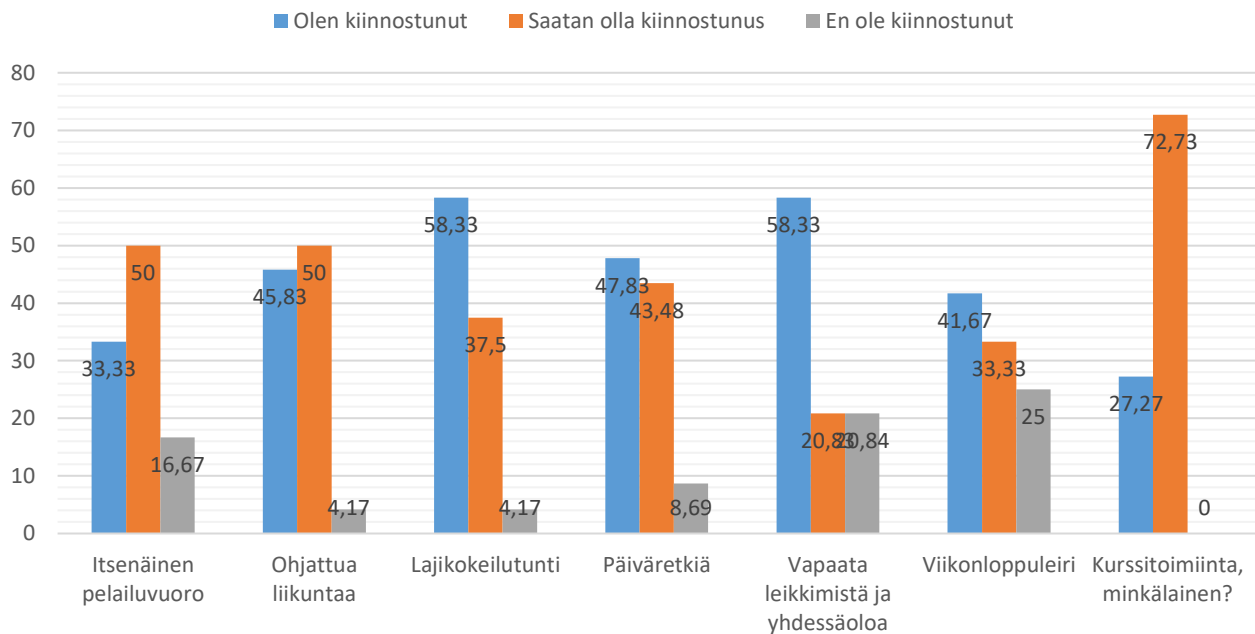

kuvio 5. Mitä lapsen kanssa on kiva tehdä yhdessä?

Kyselyssä halusin tietää, mitä isien mielestä lapsen kanssa on kiva tehdä yhdessä. Tämän tarkoituksena oli saada isät oikeasti ajattelemaan, ja mahdollisesti löytää aivan uusia ideoita toiminnalle. Yritin keksiä mahdollisimman monta vastausvaihtoehtoa, ja mahdollisuutena oli myös itse kirjoittaa kiva tekeminen avoimeen tekstikenttään. Vastaajien määrä oli 24, mutta he olivat valinneet vastauksia yhteensä 98 kappaletta eli keskiarvoisesti yksi vastaaja oli valinnut kivaksi tekemiseksi neljä eri vaihtoehtoa seitsemästä vaihtoehdosta. Tämä kertoo siitä, että isät haluavat tehdä monipuolisesti asioita yhdessä lapsen kanssa ja ovat avoimia erilaisille toiminnoille. Eniten isät pitävät retkeilystä ja ulkoilusta lapsien kanssa (85 %), ja toiseksi suosituin oli uusien asioiden kokeileminen (79 %). Myös yhteinen urheilu (67 %) ja leikkiminen (58 %) kiinnostivat vastaajia. Mielestäni tulokset olivat kiinnostavia, sillä oletin urheilemisen olevan kaikista suosituin, aiemmin tehtyjen tutkimuksien perusteella. Selkeästi isät haluavat luoda enemmän elämyksiä ja uusia kokemuksia lapsille, ja tehdä yhdessä jotakin erilaista ja jännittävää. Organisaationa HNMKY:n toimintaan osallistuvat isät tuntuvat hakevan enemmän kokemuksellisia asioita isä-lapsi-toiminnasta. Jo yli 10 vuotta kestänyt kesäleiritointi kertoo mielestäni tästä, sillä joka vuosi isä-lapsi- viikonloppuleirit ovat täynnä. Jos isät haluavat ainoastaan urheilla lapsen kanssa, he hakeutuvat suoraan urheiluseuraan. HNMKY:n toiminnasta tullaan hakemaan elämyksiä, kokemuksia sekä yhteisöllisyyttä. Järjestön maineeseen kuuluu hyvä ilmapiiri sekä yhdenvertaisuus toiminnassa.

Halusin tietää konkreettisesti, mihin erilaisiin toimintamuotoihin isät olisivat kiinnostuneita osallistumaan. Olin listannut erilaisia vaihtoehtoja, jotka tiesin olevan mahdollisia toteuttaa ja joista olimme keskustelleet tilaajan kanssa. Vastaaja valitsi vaihtoehdoista ”en ole kiinnostunut”, ”saatan olla kiinnostunut” ja ”olen kiinnostunut”

6. Mihin Isä-lapsi- toimintaan olisit kiinnostunut osallistumaan tulevaisuudessa?

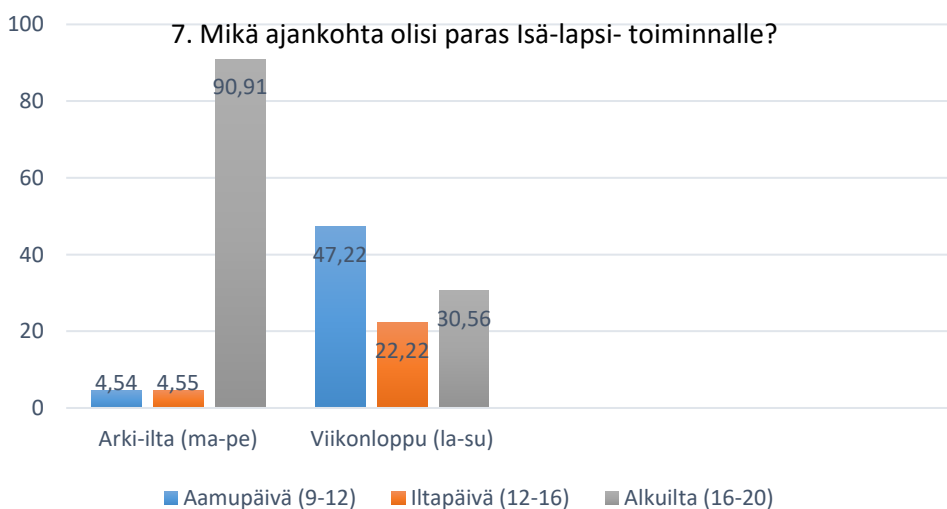

kuvio 6. Mihin isä-lapsi-toimintaan olisit kiinnostunut osallistumaan tulevaisuudessa?

Kun tarkastellaan tuloksia, mikä sai eniten ”Olen kiinnostunut” vastauksia, suosituimmat toimintamuodot olivat lajikokeilutunti (58 %) sekä vapaa leikkiminen ja yhdessäolo sisätiloissa (58 %). Lajikokeilutunti olisi varmasti hyvä toiminto, sillä lapsi pääsee myös kokeilemaan erilaisia harrastuksia vapaasti. Vapaa leikkiminen ja yhdessäolo ovat hyvin vapaamuotoista, jossa voidaan aina puuhata mitä lapsi haluaa, mikä on todella hyvä varsinkin pienten, alle kouluikäisten lasten kanssa. Päiväretkistä oli kiinnostunut 47 %, ohjattua liikunnasta 46 % ja viikonloppuleiristä 42 %. Tuloksia on kuitenkin tarkasteltava myös ”saatan olla kiinnostunut” vaihtoehdon kanssa, sillä vaikka kurssitoiminta keräsi ”olen kiinnostuneita” vastauksia vain 27 % siitä ”saattoi olla kiinnostunut” loput 73 %. Joten yksikään vastaaja ei ollut sitä mieltä, että kurssitoiminta ei missään nimessä kiinnosta. Vastaukseen liittyi avoin kenttä, johon tuli kirjoittaa millainen kurssitoiminta kiinnostaisi. Mielestäni oli hienoa nähdä, että isiä kiinnostavat

hyvin erilaiset asiat, kuin mitä toiminta on ollut aikaisemmin. Avoimesta kentästä löytyi muun muassa käsityö, erätaidot, urheilu, musiikkikurssi, tähtienkatselu sekä laulu- ja loruleikit.

Toiseksi eniten ”olen kiinnostunut” tai ”saatan olla kiinnostunut” vastauksia keräsi lajikoelutunti (96 %) ja ohjattu liikunta (95 %). Näissä vaihtoehtoissa oli ainoastaan yksi vastaaja, joka ei ollut kiinnostunut kyseisestä toiminnasta. Vastaajat ovat olleet siis suhteellisen yksimielisiä siitä, mikä on kivaa toimintaa lapsen kanssa. Toisaalta ”en ole kiinnostunut” vaihtoehtoa valittiin todella vähän missään toimintamuodossa, eniten tällaisia vastauksia oli viikonloppuleirillä (25 %) ja vapaassa leikkimisessä ja yhdessäolossa (21 %). Tulos kertoo mielestäni siitä, että toiminnalla ei ole niin suurta merkitystä, isät haluavat oikeasti tehdä lapsien kanssa yhteisiä asioita.

kuvio 7. Mikä ajankohta olisi paras isä-lapsi-toiminnalle?

Kyselyssä haluttiin tietää paras ajankohta toiminnalle, joka oli mielestäni yksi tärkeimmistä tiedoista. Selkeästi suosituimmat ajankohdat olivat Arki-ilta (ma-pe) alkuillasta kello 16–20 välillä (91 %). Seuraavaksi suosituin ajankohta oli viikonloppuna (la-su) aamupäivästä klo 9-12 (47 %) ja kolmanneksi viikonloppun alkuilta kello 16–20 (31 %).

Luulisin arki-illan olevan paras ajankohta, sillä silloin normaaliin arkeen saisi muuta-kin sisältöä kuin kotona olemista. Viikonloppuisin halutaan usein viettää aikaa perheen kanssa, ja lähteä vaikka käymään sukulaisilla tai jossakin reissussa.

4.3 Haastattelun tulokset

Ryhmähaastatteluni oli teemahaastattelu, jossa suunnitteluvaiheessa olin tehnyt haastattelurungon sekä kysymykset. Teemahaastattelun ominaispiirteisiin kuuluu, että haastateltavat ovat kokeneet tietyn asian ja haastateltava on alustavasti selvitetty tutkittavan ilmiön oletettavasti tärkeitä osia, rakenteita, prosesseja ja kokonaisuutta, ja kehittää sen mukaan haastattelurungon (Hirsjärvi & Hurme 2000, 47–48). Haastatteluni eteni tiettyjen teemojen mukaan, mutta se oli vapaamuotoista keskustelua sekä ideoimista. Haastattelijan tehtävänä on keskustelun aikaansaaminen, sen helpottaminen sekä huolehtia, että keskustelu pysyy valituissa teemoissa ja kaikilla osanottajilla on mahdollisuus osallistua (Hirsjärvi & Hurme 2000, 47–48).

Valitsin ryhmähaastattelun kysymykset nojautuen kyselyyn, sillä halusin saada vahvistusta tutkimuskysymykseeni. Olisivatko ryhmähaastattelun tulokset samanlaisia kuin kyselyn ja saisinko hieman syvällisempiä ideoita kuin kyselyssä? Minun roolini oli esittää kysymys, jonka tarkoituksena oli avata laajempi keskustelu. Pyrin olemaan selkeä, kiinnostunut, avoin sekä kannustamaan kaikkia osallistumaan. Hyvä haastattelijaa tuntee aihepiirin ja osaa siksi keskustella asiasta. Aihepiirin tunteva haastattelijaa tietää myös, mitä kysymyksiä kannattaa kysyä. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 47–48.) Kun jollain tuli ajatus, lähdin selkeästi esittämään jatkokysymyksiä, jotta päästäisiin mahdollisimman tarkkoihin vastauksiin.

Ryhmähaastattelu alkoi kysymyksellä, onko kukaan kuullut aikaisemmin HNMKY:n viikoittaisesta isä-lapsi-toiminnasta. Ainoastaan kaksi isää kertoi kuulleensa, mikä kertoo heikosta markkinoinnista. Nämä isät ovat oletettavasti vierailleet edes kerran isä-lapsi.fi – verkkosivuilla, koska ovat ilmoittautuneet leirille. Kukaan iseistä ei ollut

aikaisemmin osallistunut viikoittaiseen toimintaan. Olen yrittänyt saada selville, tavoittaako aikuiset ihmiset nykyään paremmin Facebookin vai kotisivujen kautta. Isät kertoivat haastattelussa käyttävänsä molempia tasapuolisesti. Olisiko HNMKY:n Isä-lapsi- toiminnalle pitänyt saada omat Facebook- sivut? Tehtävänäni ei ollut selvittää toiminnan markkinointia, viestintää sekä saatavuutta. Mutta tietämättömyys toiminnasta nousi selkeästi esiin, ja on este osallistumiselle. En paneudu siihen sen syvämmmin tilaajan toiveesta, mutta HNMKY:n isä-lapsi- toiminnan viestintäpuolta kannattaa selkeästi kehittää.

Ryhmähaastattelussa kysyin seuraavaksi, mitä lapsen kanssa on kiva lähteä tekemään. En kertonut erilaisia vaihtoehtoja, tai antanut vinkkejä vaan yritin saada heitä pohtimaan itsenäisesti erilaisia vaihtoehtoja. Vastaukset olivat mielenkiintoisia, ja vahvistivat kyselyn tuloksiin. Urheilu ei ollut selkeästi suosituin, vaan erilaisten elämyksien kokeminen yhdessä lapsen kanssa. Haastattelutilanteessa isät vaihtoivat ideoita ja ilmapiiri oli avoin sekä innovatiivinen. Osoitin jatkuvasti kuuntelevani kaikkia ajatuksia, enkä pitänyt kiirettä vaikka välillä tulikin pitempiä hiljaisia taukoja. Kannustuksen jälkeen iseilä alkoi tulla paljon erilaisia ideoita, ja tuntui että ilmapiiri oli hyväksyvä eikä kenenkään ajatuksia vähätelty. Esitän tärkeiksi nousseita isien kommentteja, jotka sanottiin ryhmähaastattelussa.

”Vapaata pelailua, oleskelua. Lautapeliä pelaaminen jossain tilassa.”

”Lajikokeilua, esimerkiksi kiipeilyä tai jousiammuntaa.”

”Päiväretket olisivat kivoja. Sinne voisi järjestää esimerkiksi aarten etsintää, johon sisältyisi välipala.”

”Perusjuttujen opetusta samalla kun puuhataan. Esimerkiksi marjojen ja sienien tunnistusta, ja sen yhdistämistä johonkin retkeen. Lapsia kiinnostaa myös kalat ja niiden tunnistaminen. Perusjuttujen opettelu luonnossa.”

Lajit, joita harrastetaan jo paljon urheiluseuroissa eivät saaneet isiltä kannatusta. Helsingin NMKY on järjestänyt kolmella eri koululla salibandyvuoroja, jotka ovat olleet itsenäisessä käytössä. Keskustelussa nousi myös itsenäisten pelailuvuorojen aiheuttamat ongelmat. Niissä pitäisi tietää paljonko isiä ja lapsia on tulossa.

”Ei massalajeja, miksi lähtisimme pitkälle esimerkiksi tunnin julkisilla, kun salibandyä löytyy nykyään jokaisen kodin läheltä.”

”Ne jotka haluavat pelata massalajeja ovat jo jossakin seurassa, mieluummin uusia kokeiluja ja kokemuksia.”

”Tyhmää mennä paikan päälle ja siellä on vaan muutama isä ja lapsi. Pitäisi saada ainakin 10 paria.”

Haastattelussa keskustelimme myös toiminnan ajankohdista. Isät olivat sitä mieltä, että viikoittainen toiminta on liian sitovaa ja raskasta. Mielestäni nämä ajatukset olivat kaikista tärkeimpiä. Onko viikoittainen toiminta liian usein? Jos toiminta tapahtuisi kerran, kaksi kuukaudessa, sitä odotettaisiin innolla, ja se laitettaisiin kalenteriin. Tällöin sisällön suunnitteluun jäisi myös enemmän aikaa, ja vapaaehtoisia olisi helpompi saada mukaan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Tällaisella toiminnalla saisi myös elämyksellisyyttä mukaan, sillä toiminnan teema vaihtuisi aina. Näin myös isien ja lasten mielenkiinto pysyisi korkealla, sillä jokainen kerta kokeiltaisiin tai tehtäisiin jotakin uutta. Nykyinen viikoittainen toiminta ei ryhmähaastattelussa kiinnostanut oikein ketään. Sen sijaan lajikokeilu, päiväretket ja vapaa oleskelu ja leikkiminen saivat eniten kannatusta. Isät olivat myös sitä mieltä, että toiminnan ei tarvitsisi välttämättä olla viikoittaista, koska silloin tuntuu että tulee liian kiire. Jos toimintaa olisi harvemmin, se sitouttaisi enemmän.

” Kerran tai kahden kuukauden välein toisi enemmän ihmisiä. Silloin se laitetaan kalenteriin ja siihen varataan aikaa. Esimerkiksi lauantai olisi hyvä päivä. Jos se on viikoittainen, tulee liian kiire eikä siihen ole aikaa.”

”Mieluummin kuukausittainen toiminta vaihtuvalla teemalla. Toiminta voisi tällöin kestää myös pidempään esimerkiksi 3 tuntia. Voisi olla päiväretki tai lajikokeilua.”

5 POHDINTA

Oli mielenkiintoista kehittää HNMKY:n isä-lapsi-toimintaa, joka tuntui aluksi haastavalta, mutta osoittautui erittäin mielenkiintoiseksi aiheeksi. Tulokset olivat myös hyvin selkeitä sen suhteen, mitä isät haluavat tulevaisuudessa toiminnalta. Tässä luvussa käsittelemme keskeisimpiä tuloksia, tutkimuksen arviointia sekä esittelen jalkauttamissuunnitelman.

5.1 Keskeisimmät tulokset ja johtopäätökset

Opinnäytetyön keskeisempänä kysymyksenä oli selvittää, mitä isät tykkäävät tehdä lapsiensa kanssa ja minkälaiseen toimintaan he haluaisivat sen saralta osallistua. Kyselyn perusteella lajikokeilu, päiväretket, vapaa oleskelu sekä leikkiminen olivat kaikkein mieluisimpia tekemisen kohteita. Tuloksissa korostui selvästi elämyksellisyys sekä halu kokeilla uusia asioita yhdessä lapsen kanssa. Arkinen lasten kanssa oleminen ja heidän kanssaan yhdessä tekeminen voi jäädä muiden asioiden niin vaatiessa toissijaiseksi (Huttunen 2001, 83). Isät haluavat luoda hyviä muistoja yhdessä lapsien kanssa ja tulokset osoittavat, että toiminnallinen tekeminen on paras yhdessäolon muoto. Tulosten mukaan itse toiminnalla ei ole kuitenkaan niin suurta merkitystä, vaan tärkeintä on yhdessä oleminen. Yksi vastaaja oli valinnut kivaksi tekemiseksi lapsen kanssa keskiarvoisesti neljä eri vaihtoehtoa. Myös ”en ole kiinnostunut” vaihtoehtoa valittiin todella vähän missään toimintamuodossa.

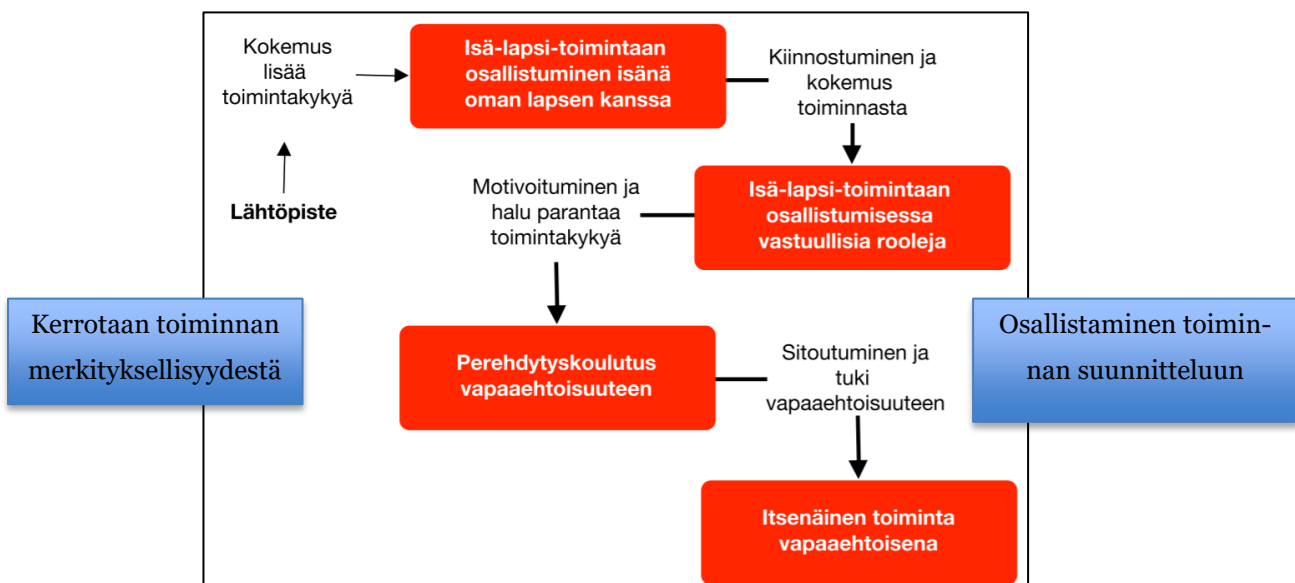
Yhdeksi keskeisimmistä tuloksista nousi yllättäen kyselyn tulos, jossa kysyttiin vastaajan asuinpaikkaa. Peräti 14 vastajaa kertoi asuvansa Pakilassa, Maunulassa tai Paloheinässä. HNMKY:n oma toimintakeskus sijaitsee Pakilassa, joten tämän tutkimuksen perusteella isä-lapsi-toimintaa tulisi ehdottomasti järjestää siellä. Pakilan toimintakeskus on mielestäni erittäin hyvä paikka kerhojen pitämiseen. Toimintakeskuksessa on koripallokenttä, kiipeilyseinä, erilaisia liikuntavälineitä, iso kerhotila, leikkihuone, leluja, sekä keittiö (HNMKY, Pakilan toimintakeskus 2018). Isien mielestä paras ajankohta toiminnalle olisi arkipäivänä kello 16–20. Miksi arkipäivä on parempi kuin viikonloppu? Uskon tämän perustuvan siihen, että normaaliin arkeen halutaan toimintaa sekä hauskoja hetkiä. Silloin monet ovat myös paremmin tavoitettavissa, viikonloppuisin saattaa olla perheen yhteistä tekemistä.

Isä-lapsi-leirillä tehdyt haastattelut vahvistivat kyselyn tuloksia, ja antoivat niihin vähän syvempiä ajatuksia. Isät perustelivat miksi nykyinen toiminta ei kiinnosta, ja heidän ehdotuksensa olivat samankaltaisia kuin kyselyn tulokset. Ryhmähaastattelussa nousi vielä tarkempia ehdotuksia, kuten mitä päiväretkillä voisi tehdä ja minkälaisia asioita lapsen kanssa olisi kiva oppia. Tärkeäksi havainnoksi koin isien yhtenäisen mielipiteen viikoittaisesta toiminnasta. Kerran viikossa on liian usein, mieluummin he osallistuisivat kerran kuukaudessa toimintoon, joka kestäisi hieman pidempään. Vierailin alkukartoituksen aikana HNMKY:n Pakilan toimintakeskuksen ”Touhutorstai” sekä ”Perheperjantai”-toiminnoissa, jotka toimivat juurikin tällä toimintatavalla. Ne ovat kerran kuukaudessa järjestettäviä tapahtumia, jossa on 3 tunnin ajan vapaata oleskelua, leikkimistä sekä tarjolla on ruokaa. Kun kävin tutustumassa, molemmissa toiminnoissa oli noin 20–30 aikuista sekä lasta.

5.2 HNMKY:n Isä-lapsi- toiminnan vapaaehtoismallin kehittäminen

Lähdin pohtimaan, voisiko ”Isän polku vapaaehtoiseksi” mallia kehittää vielä entisestään. Vapaaehtoiselle jatkuva tuki, motivointi sekä kehittäminen ovat tärkeitä. HNMKY voisi järjestää toimijoille koulutuksia, jossa annetaan eväitä ohjaamiseen sekä ideoitaan yhdessä toimintaa paremmaksi. Vapaaehtoiset ovat tyytyväisempiä, kun

heidän johtajansa on inspiroiva ja on kiinnostunut vapaaehtoistensa kehityksestä (Karreinen 2016). Tällä hetkellä isä-lapsi-toiminta toteutuu erittäin itsenäisesti. Lisäisin HNMKY:n vapaaehtoispolun malliin kaksi kohtaa. Vapaaehtoiset ovat sitoutuneita sekä tyytyväisempiä, kun heidän johtajansa osallistavat päätöksentekoon sekä kertovat toiminnan merkityksestä (Karreinen 2016). Tämän voisi helposti toteuttaa yhdellä työpäivällä, johon sisältyisi koulutusta, sekä toiminnan suunnittelua sekä arviointia. Vapaaehtoinen saa tunteen, että häntä arvostetaan ja hän tekee tärkeää työtä. Vapaaehtoinen voi kehittyä sekä saa mahdollisuuden vaikuttaa omaan tekemiseen. Vapaaehtoiset sitoutuvat parhaiten, kun heidän oppi ja osaaminen kehittyy, omistajuus tehtävään on vahva, perehdytys on hyvä sekä vuorovaikutus johtajaan on hyvä (Karreinen 2016). Tällaisella ”koulutus- ja suunnittelu” -päivällä saisivat paljon hyvää aikaiseksi. Olen havainnollistanut alkuperäiseen HNMKY:n ”Isän polku vapaaehtoisena” – malliin kehitetyn version (kuvio 8), johon on lisätty toiminnan merkityksellisyydestä kertominen sekä toiminnan suunnitteluun osallistaminen.

kuvio 8. Isän polku vapaaehtoisena, kehitetty versio (Emma Järvinen)

5.3 Kehittämistyön arviointia

Mielestäni tutkimusmenetelmien valinnat olivat hyvät, sillä ne tukivat toinen toisiaan todella hyvin. Alkukartoitus antoi hyvän käsityksen toiminnan historiasta sekä nykytilanteesta ja kyselyn avulla sain paljon tarpeellista tietoa. Leirillä havainnointi sekä ryhmähaastattelu vahvistivat vielä lopuksi näitä tuloksia entisestään. Kysely ja ryhmähaastattelun sisällöt oli suunniteltu onnistuneesti, sillä niistä saatiin kaikki tarvittava tieto kehitystehtävää varten. Kehittämistyössä tarkasteltiin vain perinteistä isän roolia lapsen elämässä. Opinnäytetyöstä olisi saanut laajemman huomioiden myös esimerkiksi eronneiden lapsien isät ja heidän mahdollisuudet hyvään vuorovaikutussuhteeseen. Kehittämistyönmenetelmäni eivät myöskään tavoittaneet tällaisia isejä, ainakaan tietoisesti. Sitä jaettiin ainoastaan muutamalla sosiaalisen median sivustolla, mahdollisuus olisi ollut suurempaan ja moninaisempaan näytteeseen.

Kyselyyn vastasi 23, vaikka sen oli avannut 500, jolloin kyselyn vastausprosentti on 4,6 prosenttia. Kyselyä olisi pitänyt markkinoida paremmin, useammin ja kesäloma ei ollut paras mahdollinen julkaisuaika. Kun tarkastellaan ikäryhmittäin, innokkaimpia nettikyselyn vastaajia aikuisväestöstä ovat 15–25 vuotiaat (Perkkilä & Valli 2015, 112). Kyselyyn vastanneet ja isä-lapsi-toimintaan osallistuvat isät ovat hieman vanhempia, noin 25–45 vuotiaita, joten verkkokysely ei ole heille paras menetelmämuoto. Olisin voinut saada enemmän vastauksia, jos olisin jakanut kyselyn paperisen version esimerkiksi isä-lapsi-leireillä sekä muissa toiminnoissa, joissa kävin. Vastauksia olisi voinut myös saada enemmän sijoittamalla taustakysymykset kyselyn loppuun. Vaikka niistä on helppo aloittaa, ne voi herättää vastaajassa negatiivisia tunteita.

Ryhmähaastattelussa oli paljon etuja, mutta myös haittoja. Mitalienteosta kuului jonkin verran melua, jolloin kaikki eivät välttämättä kuulleet keskustelua. Olisinko voinut rauhoittaa tilannetta jotenkin, jotta kaikki olisivat keskittyneet haastatteluun? Haastateltavan muut puuhut eivät saisi sitoa hänen ajatuksiaan. Käsityöt eivät häiritse keskittymistä, mutta haastattelutilanne tulisi kuitenkin järjestää siten, että henkilöt näkevät toistensa ilmeet (Hirsjärvi & Hurme 2000, 92). Haastattelun nauhoittaminen olisi

ollut mahdotonta tuollaisessa ympäristössä, joten tein muistiinpanot paperille, jotka kävin heti haastattelun jälkeen kirjoittamassa puhtaaksi tietokoneelle. Kun pyritään mahdollisimman luontevaan ja vapautuneeseen keskusteluun, olisi haastattelijan toimittava ilman kynää ja paperia (Hirsjärvi & Hurme 2000, 92). Jouduin tuijottamaan puolet ryhmähaastattelun ajasta vihkoa, sillä halusin saada kaikki sanat mahdollisimman tarkasti muistiin, mikä varmasti vahingoitti haastattelun kulkua. Vaikka haastattelija pyrki kirjoittamaan sanatarkasti, menetetään monia tärkeitä haastatteluun sisältyviä vivahteita kuten äänenkäyttö, tauot sekä johdattelu (Hirsjärvi & Hurme 2000, 92). Vaihtoehtoina olisi ollut suorittaa haastattelu myös yksilöhaastatteluna isä-lapsileirin aikana. Lapsien ryhmähaastattelu olisi ollut myös mahdollinen, mutta lapsien ikähaarukka oli niin suuri, että se olisi pitänyt suorittaa pienryhmissä. Halusin antaa isille ja lapsille aikaa yhdessäoloon, minkä takia ryhmähaastattelu oli nopea ja sujuva aineistonkeruumenetelmä.

5.4 Jalkauttamissuunnitelma

Touhutorstai sekä Perheperjantai ovat selkeästi toimivia käytäntömalleja, joita hyödyntäisin myös isä-lapsi-toiminnassa. Näissä toiminnoissa on myös samanlainen malli; toimintaan ei tarvitse sitoutua, se on vapaamuotoista sekä ilmaista. Vanhemmat pääsevät viettämään aikaa lapsensa kanssa kodin ja arjen ulkopuolella ja tapaamaan muita vanhempia ja lapsia. Tarjolla on myös ruokaa muutamalla eurolla, joten vanhempien ei tarvitse kuin keskittyä viettämään aikaa ja olemaan aidosti läsnä. Molemmissa toiminnoissa oli todella paljon osallistujia, noin 20–30 lasta sekä aikuista. Mielestäni tätä hyväksi havaittua toimintamallia tulisi hyödyntää myös isä-lapsi-toiminnassa. Seuraavalla toimintakaudella unohtaisin vapaat pelailuvuorot kokonaan ja järjestäisin Pakilan toimintakeskukseen 2-3 tuntia kestävästä toiminnasta vaihtuvalla teemalla. Toiminta voi sisältää lajikokeiluja, kursseja, kädentaitoa tai päiväretkiä. Tila mahdollistaa myös vapaan leikkimisen ja oleskelun, jos itse järjestetty toiminta ei juuri silloin kiinnosta. Näin Isä-lapsi-toiminta säilyttää myös vapaan, rennon tekemisen ja sitoutumattoman statuksensa ja siihen voisi osallistua isät ja lapset iästä riippumatta. Tarjolla voisi olla myös ruokaa, tai pientä evästä. Toiminta voisi hyvin olla kerran vii-

kossa, jolloin toiminta-aika olisi lyhempi noin 1-2 tuntia. Mutta haastattelujen perusteella, pidempiaikainen toiminta kerran kuukaudessa olisi kohderyhmää ajatellen kannattavampaa. Näin toiminnan laatuun voisi myös panostaa enemmän, mikä helpottaisi vapaaehtoisten saantia mukaan toimintaan. Toiminta olisi kerran kuussa, aina samana viikonpäivänä esimerkiksi jokaisen kuukauden viimeinen keskiviikko klo 16–20. Toiminnan alkaessa mukana voisi olla HNMKY:n työntekijä, mutta parasta olisi, jos sitä ohjaisi isä, joka itse osallistuu isä-lapsi-toimintaan. Näin vapaaehtoisella olisi hyvä motivaatio suunnitella sekä toteuttaa toimintaa, kun hän itse myös osallistuu siihen. Isät voisivat myös yhdessä ideoida, mitä seuraavalla kerralla tehtäisiin jolloin samalla toteutuisi osallisuuden lisääminen sekä mahdollisen vertaisuuden löytäminen. Tämä mahdollistaa myös vapaaehtoisen osallistamisen, joka puuttui aiemmasta HNMKY:n vapaaehtoisesta, mikä saattaa selittää vapaaehtoisten aiemman puuttumisen toiminnasta.

Opinnäytetyöni antaa konkreettisen uuden toimintamalli-ehdotuksen, joka poikkeaa huomattavasti aiemmasta viikoittaisesta toiminnasta. Kysely sekä ryhmähaastattelu antavat myös suuntaa sille, että isät haluavat tehdä lapsen kanssa erilaisia asioita ja luoda lapsille elämyksiä sekä muistoja. Aineistosta nousi kuitenkin vahvasti esiin, että tärkeintä on yhdessä tekeminen ja yhdessä olo. Tämä kehittämistyö voi antaa ideoita myös muille isä-lapsi-toimintaa järjestäville tahoille, kokeilemaan rohkeasti erilaisia toimintoja ja ajatuksia. Enää ei tarvitse järjestää perinteisellä kaavalla isille ja lapsille pelkästään urheilua ja salibandyvuoroja, vaan se voi olla uusia lajikokeiluja, askartelua, musiikkia tai vaikka marjojen ja sienien tunnistamista.

LÄHTEET

Eerola, Petteri & Mykkänen, Johanna 2014. Isän kokemus. Tampere: Gaudeamus.

Halme, Nina 2009. Isän ja leikki-ikäisen lapsen yhdessäolo. Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. Akateeminen väitöskirja, Tampereen yliopisto, Lääketieteellinen tiedekunta, Hoitotieteen laitos. Helsinki: Yliopistopaino.

Helsingin NMKY 2013. Palvelukuvaus: Isän ja lapsen yhteinen viikonloppu. Viitattu 14.11.2018. file:///C:/Users/Emma/Downloads/isalapsivl_ls.pdf

Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys 2017. vuosikertomus 2017. Viitattu 14.11.2018. file:///C:/Users/Emma/Downloads/HNMKY_vuosikertomus2017.pdf

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2000. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

HNMKY, Pakila. verkkosivut. Viitattu 14.11.2018. <http://www.hnmky.fi/helsingin-nmky/toimitilat/pakilan-toimintakeskus/>

Huhtinen, Ulla & Hulkkonen, Sampo & Virkkunen, Joni 2014. NMKY-yhdistysten nykytilakartoitus namikalainen toimintakeskus- hankkeen näkökulmasta. Viitattu 14.11.2018 <http://www.hnmky.fi/wp-content/uploads/2015/12/NTK-kartoitus-raportti-2014.pdf>

Huttunen, Jouko 2001, Isänä olemisen uudet suunnat. Hoiva-isiä, etä-isiä ja ero-isiä. Jyväskylä: PS-Kustannus.

Inkinen Ari, 2011. Isä-lapsi.fi verkkosivut kirjoitus ”hankkeen taustaa” Viitattu 11.11.2018. <http://www.isa-lapsi.fi/83-hankkeen-taustaa>

Inkinen, Ari & Poikkimäki, Sanna 2010. Esipuhe. Isän kanssa- arkena ja sunnuntaina. Teoksessa Ari Inkinen (toim.) ja Sanna Poikkimäki (toim.) Julkaisija Helsingin NMKY, 2010. Eesti: Katharos Oy, 7-8.

Inkinen, Ari & Viitanen Ilkka & Plihtari Elina & Juhola Jari & Kari Kurkela 2014. Vapaaehtoisuus isä-lapsi- toiminnassa. Mitä isot edellä – sitä pienet perässä kehittämissanke 2011–2013.

Isä-lapsi, 2018. Isalapsi.fi- verkkosivut. Viitattu 10.11.2018. <http://www.isalapsi.fi/52-yhteinen-viikonloppu-osana-lastensuojelua>

Itäpuisto, Maritta 2005. Kokemuksia alkoholiongelmaisten vanhempien kanssa eletystä lapsuudesta. Väitöskirja, Sosiaalipsykologian ja sosiologian laitos. Kuopion Yliopisto. Viitattu 10.11.2018. <https://core.ac.uk/download/pdf/15167513.pdf>

Karreinen, Lari 2006. Vapaaehtoisten sitouttaminen ja johtaminen. HUMAK vapaaehtoisjohtaminen organisaatiossa 18.3.2016. Viitattu 11.11.2018 https://www.slideshare.net/LariKarreinen/vapaaehtoisten-motivointi-sitouttaminen-ja-innostaminen-johtaminen?next_slideshow=1

Laaksonen, Sami 2010. Isyyden roolia vahvistavat toiset isät. Isän kanssa- arkena ja sunnuntaina. Teoksessa Ari Inkinen (toim.) ja Sanna Poikkimäki (toim.) Julkaisija Helsingin NMKY, 2010. Eesti: Katharos Oy, 46–52.

Mattila, Kati-Pupita 2010. Isän ja lapsen vuorovaikutus. Teoksessa Ari Inkinen (toim.) ja Sanna Poikkimäki (toim.). Isän kanssa- arkena ja sunnuntaina. Julkaisija Helsingin NMKY, 2010. Eesti: Katharos Oy, 42-45.

Perkkilä, Päivi & Valli, Raine 2015. Nettikyselyt ja sosiaalinen media aineistonkeruussa. Teoksessa Raine Valli (toim.) ja Juhani Aalto (toim.). Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Jyväskylä: PS- kustannus, 109- 120.

Rönkä, Anne & Poikkeus, Anna-Maija 2000. Tytöt, pojat ja vanhemmat: kumppanuutta ja kahinointia: Nuorisotutkimus 2000.

Sinkkonen, Jari 1998. Yhdessä isän kanssa. Porvoo: WSOY.

LIITTEET

Liite 1. Verkkokysely

Helsingin NMKY:N Isä-lapsi toiminnan kehittäminen- kysely

Helsingin NMKY on tarjonnut yli kymmenen vuoden ajan isille ja lapsille yhteisiä vapaa-ajan mahdollisuuksia, kuten viikonlopputoimintaa, tapahtumia, retkiä, kerhoja ja kursseja. Tällä kyselyllä pyrimme selvittämään, mitä toimintaa juuri sinä haluaisit tulevaisuudessa. Kyselyyn voivat vastata kaikki isät, jotka ovat osallistuneet tai olisivat kiinnostuneita kokeilemaan Isä-lapsi toimintaa.

Kysely on lyhyt, joten sen vastaamiseen menee ainoastaan pari minuuttia. Kyselyyn vastataan nimettömänä ja vastaukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti. Tuloksia esitetään ryhmätasolla niin, ettei yksittäisiä vastauksia pystytä tunnistamaan.

On erittäin tärkeää että jokainen toimintaan osallistunut tai siitä kiinnostunut vastaa kyselyyn, sillä silloin voimme kehittää toimintaa parhaiten.

Kyselyn tuloksia ei tarkastella julkisesti, vaan niitä käytetään toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.

Lisätiedot kyselystä antaa Tuomas Mäkelä

Puh: 050-449 9289 tai sähköpostin välityksellä [tuomas.makela\(a\)hnmky.fi](mailto:tuomas.makela@hnmky.fi)

1. Vastaajan syntymävuosi

2. Lapsen/lastenne ikä ja sukupuoli (Esimerkkinä: poika 10v)

3. Oletko aikaisemmin osallistunut HNMKY:n Isä-lapsi – toimintaan?

– Kyllä, mihin?

– En

4. Missä kaupunginosassa asut?

5. Seuraavaksi kysymme isien ja lasten yhteisestä toiminnasta. Mitä lapsen kanssa on kiva tehdä yhdessä?

– Urheilla

– Käydä retkillä, ulkoilla

– Leikkiä

– Tehdä kädentöitä

– Harrastaa musiikkia

– Kokeilla uusia asioita

– Oppia ja opiskella

– Jotain muuta?

6. Mihin isä-lapsi-toimintaan olisit kiinnostunut osallistumaan tulevaisuudessa? Kysymykseen vastataan ”En ole kiinnostunut”, ”Saatan olla kiinnostunut” tai ”Olen kiinnostunut”.

- Itsenäinen pelailuvuoro
- Ohjattua liikuntaa
- Lajikokeilutunti
- Päiväretkiä
- Vapaata leikkimistä ja yhdessäoloa sisätilassa
- Viikonloppuleiri
- Kurssitoiminta, minkälainen?

7. Jäikö jokin sanomatta? Minkälainen isä-lapsi- toiminta sinua kiinnostaa?

- Avoin kysymys

8. Mikä ajankohta olisi paras isä-lapsi- toiminnalle?

Arki-ilta (ma-pe)

- aamupäivä (9-12)
- iltapäivä (12-16)
- Alkuilta (16-20)

Viikonloppu (la-su)

- aamupäivä (9-12)
- iltapäivä (12-16)
- Alkuilta (16-20)

9. Lopuksi vapaa sana. Haluatko antaa kehitysehdotuksia, risuja, ruusuja tai lähettää terveisiä?

- Avoin kysymys